

Sygn. akt **VIII Ua 42/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka SSO Maria Gawlik (spr.)
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014r. w Gliwicach

sprawy z odwołania T. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 17 lipca 2014 r. **sygn. akt** VI U 92/14

oddala apelację.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Maria Gawlik (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Ua 42/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczona T. B. odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 24 lutego 2014 roku, mocą której odmówiono jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 6 marca 2014 roku. W uzasadnieniu odwołująca podała, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, bowiem nadal przebywa na świadczeniach rehabilitacyjnych, nadto w następstwie częściowej niezdolności do pracy lekarz przyznał jej prawo do renty do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zwrot kosztów postępowania. W uzasadnieniu podał, że w przypadku odwołującej, niezdolność do pracy spowodowana była tą samą jednostką chorobową, nie została zakończona a tym

samym nie rozpoczął się dla niej nowy okres zasiłkowy, bowiem odwołująca nadal korzysta ze świadczeń związanych z stwierdzoną niezdolnością do pracy z powodu tej samej choroby. Nadto organ rentowy podniósł, że zaświadczenie lekarskie za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 6 lutego 2014 roku nie stanowi podstawy do wypłaty zasiłku chorobowego, albowiem korekta zaświadczenia została dokonana przez innego lekarza.

Na rozprawie w dniu 17 lipca 2014 roku odwołująca wskazała, że korekta zaświadczenia o niezdolności do pracy za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 6 lutego 2014 roku została dokonana przez kierownika przychodni i złożona do akt orzeczniczych.

W toku sprawy organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko, wskazując, że odwołująca nie zakończyła leczenia z powodu choroby, na którą miała przyznane świadczenie rehabilitacyjne, wobec czego okresy niezdolności do pracy przypadające przed przerwą i po przerwie należy zliczać.

Wyrokiem z dnia 29 lipca 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 2014 roku do 6 marca 2014 roku (pkt1), a w pkt 2 wyroku oddalił wniosek organu rentowego o zwrot kosztów postępowania.

Ustalony przez Sad Rejonowy stan faktyczny przedstawiał się następująco:

W pierwszej kolejności sąd wskazał, iż odwołująca cierpi na schizofrenię paranoidalną. W okresie od dnia 11 maja 2012 roku do dnia 13 listopada 2012 roku (182 dni) odwołująca (z przerwami nieprzekraczającymi kilku dni) była niezdolna do pracy z powodu schizofrenii paranoidalnej i korzystała z zasiłku chorobowego. Następnie w okresie od dnia 14 listopada 2012 roku do dnia 8 listopada 2013 roku odwołująca miała przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego po wyczerpaniu okresu zasiłkowego.

Dalej zgodnie z ustaleniami Sądu, odwołująca posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności i może być zatrudniona jedynie w warunkach pracy chronionej. Od dnia 11 listopada 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku była zatrudniona przez A. K. w Przedsiębiorstwie Usługowym (...) Zakład Pracy (...) w P. (Oddział w C.) i z tego tytułu objęta była obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym. Przed zatrudnieniem odwołująca wykonywała badania wstępne, a z godnie z ich wynikami wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych była zdolna do wykonywania pracy na stanowisku sprzątaczk.

Zgodnie z opinią lekarską lekarza orzecznika ZUS z dnia 17 grudnia 2013 roku, w związku z utrzymującymi się zaburzeniami psychicznymi w wyniku schizofrenii paranoidalnej odwołująca w okresie od dnia 20 czerwca 2012 roku do grudnia 2014 roku została uznana za częściowo niezdolną do pracy. Decyzją z dnia 17 stycznia 2014 roku organ rentowy odmówił jednak odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując na brak wymaganego stażu. Odwołanie ubezpieczonej od tejże decyzji zostało odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 6 maja 2014 roku w sprawie VIII U 360/14, na mocy art. 477(9) § 3(1) zd. 1 kpc wobec braku wniesienia przez odwołującą sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika.

Sąd ustalił, iż Odwołująca od dnia 23 grudnia 2013 roku do dnia 12 maja 2014 roku była niezdolna do pracy z powodu schorzeń niemających związku z chorobą psychiczną, między innymi z powodu choroby zwyrodnieniowej stawów. Zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza W. Ż. za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 6 lutego 2014 roku zostało pierwotnie oznaczone za okres od dnia 3 lutego 2014 roku. Korekty dokonał dyrektor Przychodni (...) w Z. - lekarz A. B..

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd zważył, że odwołanie T. B. zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań, Sąd wskazując na orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego wskazał że granice rozpoznania postępowania sądowego w sprawach z ubezpieczeń społecznych wyznacza decyzja organu rentowego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 roku II UZ 1/11, LEX nr 844747; wyrok Sądu Apelacyjnego

w Katowicach z dnia 22 stycznia 2013 roku III AUa 1906/12, LEX nr 1280238; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 lutego 2014 roku III AUa 821/13 LEX nr 1438090).

Przechodząc do meritum Sąd rejonowy powołując treść art. 9 ust.1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2014.159 j.t. – „ustawa zasiłkowa”) dokonał wykładni pojęcia "nieprzerwana niezdolność do pracy", posiłkując się tekstem Komentarza A. G. do art.9 ustawy.

Sąd wskazał, że okres zasiłkowy liczony jest na nowo wówczas, gdy zachodzi:

a) niezdolność do pracy, która wystąpiła po przerwie (minimum jednodniowej) zostanie spowodowana **inną chorobą**, niż poprzedni okres niezdolności do pracy,

b) przerwa pomiędzy okresami niezdolności do pracy spowodowana tą samą chorobą przekroczy 60 dni.

W dalszej części przenosząc rozważania prawne na grunt sprawy, Sąd Rejonowy w oparciu o wyniki postępowanie dowodowego sprawy, uznał, że niezdolność odwołującej do pracy, która wystąpiła po przerwie nieprzekraczającej 60 dni została spowodowana inną chorobą niż choroba psychiczna, która wywołała u odwołującej niezdolność do pracy w poprzednim okresie zasiłkowym, która to okoliczność nie była sporna w postępowaniu przed organem rentowym. Dalej wywodził, iż odwołująca czasowo odzyskała zdolność do pracy po dniu 8 listopada 2014 roku (dniu zakończenia pobierania świadczenia rehabilitacyjnego z powodu niezdolności do pracy w związku z chorobą psychiczną), w szczególności odwołująca była zdolna do pracy od dnia 14 listopada 2013 roku, co wynika z przedłożonego zaświadczenia lekarza medycyny pracy, które Sąd uznał za wiarygodne. W konsekwencji wydania tego zaświadczenia odwołująca mogła podjąć pracę w zakładzie pracy chronionej.

W uzasadnieniu podkreślono, iż przedmiotem sporu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie było rozstrzygnięcie o uprawnieniach odwołującej do renty z tytułu niezdolności do pracy, lecz rozpoznawanie odwołania od zaskarżonej decyzji pozbawiającej odwołującą prawa do zasiłku chorobowego w okresie objętym sporem. Nadto przez Sądem obowiązują reguły dowodzenia jak w procesie cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku II UKN 685/98, OSNP 2000/17/655; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20 marca 2012 roku III AUa 34/12, LEX nr 1165743; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 23 sierpnia 2012 roku III AUa 340/12, LEX nr 1217673).

Sąd zaznaczył, iż w rozpoznawanej sprawie nie był związany ustaleniami dokonany przez lekarza orzecznika ZUS w opinii lekarskiej z dnia 17 grudnia 2013 roku. Ustalenia lekarza orzecznika są zdaniem Sądu niezbędne w postępowaniu przed organem rentowym, zaś w postępowaniu sądowym – w zakresie okoliczności istotnej w niniejszej sprawie, tj. istnienia lub nie przerwy w niezdolności do pracy – brak było obowiązku dokonywania ustaleń przez lekarza orzecznika, fakt ten mógł zostać wykazany np. w opinii biegłego lub innym środkiem dowodowym, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Odnosząc się zarzutu wadliwości zaświadczenia lekarskiego za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 6 lutego 2014 roku, które zdaniem organu rentowego nie stanowi podstawy do wypłaty zasiłku chorobowego, albowiem korekta zaświadczenia lekarskiego została dokonana przez innego lekarza, Sąd przytoczył treść art. 60. ust. 1-5 „ustawy zasiłkowej”, który to przepis wprowadza określone sankcje za powstałe nieprawidłowości przy wystawianiu zaświadczeń lekarskich wyłącznie wobec lekarza, a nie wobec ubezpieczonego/pacjenta. Tym samym, w ocenie Sądu Rejonowego brak było podstaw do tego, by odwołująca miała ponosić ujemne konsekwencje za wskazane zachowanie lekarza (które nie podlega ocenie Sądu), dokonującego korekty. Z drugiej strony wcześniejsze zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy wystawione było do dnia 31 stycznia 2014 roku, a zatem korekta spowodowana była wcześniejszą pomyłką pisarską lekarza W. Ż.. Nadto, organ rentowy nie kwestionował, że korekty druku L4 dokonał dyrektor przychodni lekarskiej. Tym, samym w ocenie Sądu brak było okoliczności, które mogłyby podważać niezdolność do pracy odwołującej w okresie od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 2 lutego 2014 roku.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach złożył organ rentowy.

Zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

- naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 §1 k.p.c. i art. 328 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, w szczególności opinii lekarskiej lekarza orzecznika ZUS z dnia 17 grudnia 2013r.

- błąd w ustaleniach faktycznych, przez przyjęcie, że: odwołująca zakończyła leczenie z powodu schizofrenii paranoidalnej z dniem 8 listopada 2013r., pomimo iż lekarz orzecznik uznał odwołującą za niezdolną do pracy w związku z utrzymującymi się zaburzeniami psychicznymi w okresie do 20 czerwca 2012r. do 31 grudnia 2014r.; odwołująca wykazała istnienie przerwy w niezdolności do pracy, pomimo iż wyczerpała okres zasiłkowy 182 dni z dnem 13 listopada 2012r., następnie pobierała świadczenia rehabilitacyjne po wyczerpaniu którego uznano ją za niezdolną do pracy i przyznano rentę.

- naruszenie prawa materialnego, a to art. 8 w zw. z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez przyjęcie, że ubezpieczona ma prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 2014r. do 6 marca 2014r. pomimo, iż przekroczyła łączny okres pobierania zasiłku chorobowego i świadczeń rehabilitacyjnych z tytułu niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe zarzuty, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz o zasądzenie od odwołującej kosztów zastępstwa procesowego

W uzasadnieniu ZUS wskazał, iż nie można z zaświadczenia o zdolności do pracy na stanowisku sprzątaczkii wywieść wniosku, iż po dniu 8 listopada 2013r. odwołująca odzyskała zdolność do pracy w związku z zaburzeniami psychicznymi, co stanowi przedmiot sporu.

Na rozprawie apelacyjnej odwołująca ustosunkowała się do apelacji, wnosząc o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Przyjmując ustalenia poczynione przez Sąd I instancji jako własne, Sąd Okręgowy uznał, że apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowe i wystarczające postępowanie dowodowe, z wyników którego wyciągnął słuszne wnioski, nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, iż ubezpieczona T. B. z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z powodu niezdolności do pracy wywołanej chorobą - schizofrenią paranoidalną - wykorzystała 182 dni zasiłku chorobowego do dnia 13 listopada 2012r., następnie do 8.11.2013r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne, a od 11 listopada 2013r. do 31 grudnia 2013r. wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych (stwierdzonych zaświadczeniem lekarza medycyny pracy) była zatrudniona w warunkach pracy chronionej. Następnie od 23 grudnia 2014r. do 12 maja 2014r. ponownie była niezdolną do pracy na podstawie zaświadczeń lekarskich. Bezsporne było także, iż lekarz orzecznik uznał ubezpieczoną za niezdolną częściowo do pracy w związku z ww. chorobą w okresie od 20.06.2012r. do 31.12.2014r.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie stanowiło ustalenie, czy ubezpieczonej T. B. przysługuje prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 2014r. do 6 marca 2014r. Organ rentowy uznał bowiem, że nowy okres zasiłkowy rozpoczęty z dniem 1 stycznia 2014r. należy wliczyć do trwającego okresu niezdolności, gdyż spowodowany był tą samą jednostką chorobową, zatem niezdolność do pracy nie została zakończona.

Sąd Okręgowy nie zgadza się ze stanowiskiem ZUS, tym samym w całości podzielając prawidłowy wyrok Sądu Rejonowego i uzasadniające go wywody prawne.

Zgodnie bowiem z art. 8 w zw. z art. 9 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.), do okresu trwania niezdolności do pracy, z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 - nie dłużej jednak niż przez 182 dni – za jaki przysługuje zasiłek chorobowy - wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy (...) oraz okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

W ocenie Sądu orzekającego, Sąd I instancji słusznie przyjął, iż w przypadku ubezpieczonej sporny okres trwania niezdolności do pracy należy liczyć jako nowy okres zasiłkowy, gdyż wystąpiła przerwa w niezdolności, w czasie której odwołująca świadczyła pracę w zakładzie pracy chronionej, nadto niezdolność wywołana została odmienną jednostką chorobową niż w przypadku poprzedniego okresu zasiłkowego.

O powyższym świadczy zaświadczenie lekarskie lekarza medycyny pracy stwierdzające, iż ubezpieczona była zdolna do pracy od 14 listopada 2013r. na stanowisku sprzątaczkii w zakładzie pracy chronionej. Faktem jest przy tym, iż nie ma podstaw, jak to trafnie zauważył Sąd I instancji, by kwestionować prawidłowość czy wiarygodność treści tego zaświadczenia, a tym samym nie przyznawać mu mocy dowodowej. Nie ma przy tym znaczenia, iż lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 17 grudnia 2013r. stwierdził częściową niezdolność do pracy u odwołującej od 20 czerwca 2012r. do 31 grudnia 2014r., gdyż Sąd nie jest zwiany tym orzeczeniem i co więcej zgodnie z regułami dowodzenia obowiązującymi w postępowaniu cywilnym, stanowiło ono tylko jeden ze środków dowodowych, którym Sąd mógł udzielić mocy dowodowej bądź jej odmówić. W niniejszej sprawie za Sądem I instancji, Sąd Okręgowy uznał, iż ustalenia dotyczące oceny wystąpienia przerwy należało ocenić w kontekście zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza medycyny pracy z dnia 14 listopada 2013r. w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym, zwłaszcza kopii wpisów do kartoteki ubezpieczonej z poradni medycyny rodzinnej lek. A. B. datowanych na 23 grudnia 2013r., 2,7,13, 20 i 23 stycznia oraz 3 i 11 lutego 2014r., z których należało wnioskować, iż u podstaw niezdolności od pracy u ubezpieczonej powstałej po 23 grudnia 2013r. leżała inna choroba niż schizofrenia, będąca dotychczasową przyczyną - tj. m.in. choroba zwyrodnieniowa stawów, dolegliwości układu moczowego i pokarmowego.

W świetle powyższych rozważań, zarzut apelacji naruszenia zasady swobodnej oceny materiału dowodowego nie może się zatem ostać. Zgodnie bowiem z ugruntowanym orzecnictwem SN, „ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999r. II UKN 685/98). Postępowanie przeprowadzone przez Sąd Rejonowy, w ocenie Sądu Odwoławczego było szczegółowe, dokonane ustalenia opierały się zwłaszcza na dowodach z dokumentów, których wiarygodność nie została podważona. Celem Sądu było dążenie do ustalenia rzeczywistych przyczyn niezdolności do pracy odwołującej w spornym okresie w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości. Zdaniem Sądu Orzekającego Sąd I instancji nie naruszył ustanowionych w wymienionym wyżej przepisie zasad oceny wiarygodności oraz mocy dowodów. Podnieść natomiast należy, iż zarzut obrazu przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego, co zdaniem Sądu Okręgowego ma miejsce w niniejszej sprawie (vide- postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2002r II CKN 572/99, wyrok SN z dnia 14 stycznia 2000r., I CKN 1169/99).

Uzasadnienie Sądu Rejonowego do zaskarżonego wyroku jest szczegółowe i sporządzone zgodnie w wymogami art. 328 k.p.c. Mianowicie, Sąd wskazał podstawę faktyczną i szeroko wyjaśnił podstawę prawną wyroku, odnosząc się do wszystkich spornych kwestii sprawy, w tym również dokonał oceny dowodów i wskazał przyczynę odmowy udzielenia mocy dowodowej orzeczeniu lekarskiemu LO ZUS z 17 grudnia 2103r., wobec czego zarzut organu rentowego w tym zakresie jest bezprzedmiotowy.

Kontynuując rozważania odnośnie bezzasadności zarzutu apelującego, tj. naruszenia prawa materialnego, a to art. 9 ust. 2, wskazać należy za Sądem Najwyższym, iż ustanie "poprzedniej niezdolności do pracy" oznacza ustanie

niezdolności do pracy, w znaczeniu medycznym” (uchwała SN z dnia 2 września 2009 r. II UZP 7/09), która to uchwała została również zacytowana przez organ rentowy w postępowaniu pierwszoinstancyjnym w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej. Sąd orzekający w całości podziela pogląd wyrażony w powyższej uchwale SN, jednak w stanie faktycznym sprawy której uchwała ta dotyczy –inaczej niż w przedmiotowej sprawie – kolejne choroby były oznaczone tym samym numerem statystycznym. Nadto sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, stosując się do tezy wyroku SN z dnia 6 listopada 2008 r., II UK 86/08, nie dokonywał wykładni pojęcia „ta sama choroba” w oparciu o numery statystyczne choroby wpisywane przez lekarzy prowadzących ubezpieczoną, a w oparciu o wyniki postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie.

Sąd Rejonowy prawidłowo zatem uznał zaskarżoną decyzję ZUS z 24 lutego 2014r. za niezasadną i zmienił ją, wobec spełnienia przez ubezpieczoną warunków określonych w art. 8 i 9 ustawy zasiłkowej, przyznając ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres.

Sąd Okręgowy uznając apelację organu rentowego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Maria Gawlik (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia